

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΗΣ, ΩΣ ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΑΡΕΤΗ

Δημήτρης Κ. Μπάκας

Προοίμιο

Τα τελευταία δέκα χρόνια γίναμε, όλοι μας, αυτόπτες μάρτυρες σημαντικών προκλήσεων. Μια μη «αναμενόμενη» που ονομάστηκε, συσταλτικά, «οικονομική κρίση» μάς προκάλεσε ανυπέρβλητες δυσχέρειες και υποθηκεύσαμε για δεκάδες χρόνια το μέλλον μας σέρνοντας τα παιδιά μας σε δύσκολα μονοπάτια. Ένας άγνωστος(!) ιός που ξεπετάχθηκε, από το τίποτε, στην Κίνα και ταχύτατα διαδίδεται σε παγκόσμια κλίμακα και έχει προκαλέσει μια αβάσταχτη μελαγχολία για όλη πλέον την ανθρωπότητα, για τις απρόβλεπτες συνέπειες, όχι μόνον, στην υγεία. Και ένα τρίτο ξέσπασμα που έπεσε, μάλλον απρόσμενα για το ευρύ κοινό, στην Πατρίδα μας, τα **ανεξέλεγκτα κύματα μεταναστών και προσφύγων!**

Όλα αυτά, μαζί με όσα άλλα προβλήματα αντιμετωπίζουμε ως άτομα, οικογένειες και Λαός μάς τάραξαν σε σημαντικό βαθμό από μια **αυταπάτη!** Μας έβγαλαν ξαφνικά από ένα λήθαργο που ζούσαμε Αιφνιδιαστήκαμε, γιατί είμαστε ανημέρωτοι και απροετοίμαστοι. Μας αρέσει να πιστεύουμε σε, ό,τι μας βολεύει, λες και όλα εξελίσσονται για χατίρι μας. Όλα ρυθμίζονται αυτόματα και μας τα εξασφαλίζουν «άλλοι»! Μας αρέσει να αγνοούμε ότι η ζωή είναι δική μας προσωπική, οικογενειακή και εθνική υπόθεση πρώτα από όλα! Βλέπουμε το δένδρο και χάνουμε το δάσος. Αισθανόμαστε, σκεπτόμαστε και πράττουμε ως **μεμονωμένα άτομα** και αγνοούμε τους **θεσμούς** και τα **κοινές αξίες που μας ενώνουν**. Θεωρούμε ότι ο Κόσμος έγινε για μας αδιαφορώντας για τον διπλανό μας και ας είναι ο αδελφός μας ακόμη! Το «εγώ μας» κυριαρχεί απόλυτα! Για όλα φταίνει οι άλλοι. **Εμείς απλά απολαμβάνουμε.** Έτσι αναδύεται μια **αφόρητη ακηδία**, τις συνέπειές της οποίας πληρώνουμε. Τίποτε δεν μας χαρίζεται εάν, **πρώτα εμείς οι ίδιοι δεν το φροντίσουμε.** Αυτό είναι **απαράβατος νόμος** και οι παραβάτες αυτοτιμωρούνται. Και η ποινή είναι **αβειβαιότητα, άγχος, φόβος** ακόμη και **ο τρόμος!** Το πρόταγμα είναι: **Τι μπορούμε να κάνουμε;**

Εισαγωγή

Άθελα έρχεται στη μνήμη μας η ιστορία των τυφλών και του ελέφαντα, η οποία είναι επίκαιρη. Λέγεται ότι κάποτε πήγαν έναν ελέφαντα σε ένα νησί, όπου όλοι οι κάτοικοι ήταν τυφλοί! Αφού δεν μπορούσαν να δουν τον ελέφαντα, ο καθένας ανάλογα με τη θέση που βρισκόταν, ψηλάφησε ένα μέρος του προσπαθώντας να αποκτήσει μια «εικόνα» του. Αυτός που είχε ψηλαφήσει την προβοσκίδα του νόμιζε ότι ο ελέφαντας ήταν ένας **μακρύς μαλακός σωλήνας!** Ο άλλος ότι έχει **δυο μεγάλα δόντια!** Ένας τρίτος ότι είναι μια **μεγάλη φούντα** και ένας άλλος ότι ήταν ένας **«κορμός δένδρου»!** γιατί αγκάλιασε το πόδι του ελέφαντα... Κοντολογίς κανένας δεν κατόρθωσε να συλλάβει την όλη «εικόνα» του ελέφαντα!

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και σήμερα με την εικόνα της όλης πραγματικότητας! Θεωρίες και σχολές άπειρες καταγράφουν ένα μέρος της πραγματικότητας της κοινωνίας και του Κόσμου. Όμως, ο Κόσμος, η κοινωνία και ο άνθρωπος, δεν είναι ένα **απλό άθροισμα ανεξάρτητων μερών.** Είναι ένα αρμονικό σύστημα **μελών** που αλληλεξαρτούνται και αλληλοεπιδρούν **μελών.** Η απομόνωση του καθενός από αυτά και η προσπάθεια εξαγωγής συμπερασμάτων περί του όλου με αυτή τη θεώρηση είναι εξαρχής καταδικασμένη. Ισχύει, ίσως, αυτό που λέγεται: «οι ειδικοί μαθαίνουν όλο και περισσότερα γύρω από όλο και λιγότερα, ώσπου στο τέλος καταντούν να γνωρίζουν τα πάντα γύρω από το τίποτα»! Παντού υπάρχει και ένα μέτρο.

Δυστυχώς αυτό συμβαίνει για κάθε είδος γνώσης. «Δεν ξέρουμε αν ξέρουμε, ούτε καν ξέρουμε τι σημαίνει ξέρουμε!!» (Μητρόδωρος Χίου). «Πρέπει ακατάπαυστα να βουτάω στα νερά της αμφιβολίας»(Wittgenstein). Η έννοια της γνώσης μάς φαίνεται **αυτονόητη**, αλλά αμέσως θα διαπιστώσουμε το πόσο άγνωστη είναι από τον ατέλειωτο αριθμό λέξεων, που χρησιμοποιούνται για να προσδιοριστεί: Πληροφορίες, αντίληψη, κρίση, παρατήρηση, πείραμα...κατανόηση, ανάλυση, σύνθεση, ... έρευνα, ανακάλυψη, διαλογισμός...εγκέφαλος, νους, κουλτούρα, γνώμες, πιστεύω, συνείδηση... ευφύια, νοημοσύνη, σκέψη, πεποίθηση, απόδειξη, αλήθεια, ψέμα, αμφιβολία... λόγος, διαίσθηση, επιστήμη, μύθοι, ποίηση, φιλοσοφία.....!!! Μια τεράστια **«οικογένεια» εννοιών**, που όταν τις προσεγγίσουμε θα δούμε ότι όχι μόνον δεν τις

κατανοούμε πλήρως, αλλά και ίσως τις αγνοούμε. Είναι, όμως, ανάγκη να τις γνωρίζουμε για να πάρουμε προσωπική απόφαση για πράξη!! **Γιατί η ζωή είναι πρώτα από όλα πράξη.**

Προκλήσεις της εποχής μας

Στην εποχή μας παρατηρείται, γενικά, μια βαθιά και απειλητική **αναντιστοιχία** στις κατακερματισμένες γνώσεις μεταξύ των διαφόρων επιστημονικών κλάδων. Ο Πλανήτης μας έχει μετατραπεί πλέον σε ένα «μεγάλο χωριό» με κοινά προβλήματα και κοινή μοίρα. Η υπέρ-εξειδίκευση, όταν κλείνεται στον εαυτό της βλέποντας μια μόνον πλευρά, εμποδίζει να δούμε τα ουσιώδη προβλήματα που καθίστανται καθημερινά πιο πολύπλοκα. Η διαίρεση των επιστημονικών κλάδων είναι, οπωσδήποτε, απαραίτητη λόγω του τεράστιο όγκου πληροφοριών, αλλά μάς εμποδίζει να συλλάβουμε αυτό που έχει **υφανθεί μαζί και είναι πολύπλοκο**. Ζούμε σε μια **διογκούμενη πολυπλοκότητα με αδιαχώριστες συνιστώσες**, που αλληλοεπιδρούν: οικονομική, κοινωνική, ψυχολογική, συναισθηματική, μυθολογική...

Η νοημοσύνη μας, συνήθως, κομματιάζει το πολύπλοκο με συνέπεια να προκαλείται ατροφία στις δυνατότητες κατανόησης. Η κρίση μας είναι πια ανίκανη να αντιμετωπίσει το ευρύτατο πλαίσιο και έτσι καθίσταται **τυφλή, ασύνειδη και συνήθως ανεύθνη**. Πχ. η **οικονομική επιστήμη** είναι η πιο ενδιαφέρουσα, αλλά οι οικονομολόγοι, συνήθως, είναι ανίκανοι να συμφωνήσουν στις προβλέψεις! Απομονώνονται από τις άλλες ανθρώπινες και κοινωνικές διαστάσεις, με συνέπεια να είναι η πιο προχωρημένη επιστήμη αλλά ταυτόχρονα, από ανθρώπινης πλευράς να υστερεί σημαντικά.

Η αδιάκριτη αύξηση των γνώσεων έχει οικοδομήσει ένα «πύργο της Βαβέλ»! «Πού είναι η σοφία που χάθηκε μέσα στη γνώση; πού είναι η γνώση που χάσαμε μέσα στην πληροφορία»; (Έλιοτ). Τόσο οι επιστήμες όσο και τα ΜΜΕ μάς κατακλύζουν από ακατέργαστες πληροφορίες, που συνιστούν διασκορπισμένα τμήματα γνώσης. Ο ειδικός που συνήθως περιορίζεται στο γνωστικό του αντικείμενο δεν μπορεί να λάβει υπόψη του ούτε καν τις πληροφορίες που αφορούν στον τομέα του. **Η γιγαντιαία εξάπλωση των γνώσεων ξεφεύγει πια από τον ανθρώπινο έλεγχο και αναδύεται η αμφιβολία.**

Ο τεχνικός και επιστημονικός κόσμος δεν βλέπει παρά ένα **διακοσμητικό ρόλο στην κλασσική παιδεία, η οποία** αποσκοπεί στην ανάπτυξη του ανθρώπου, ως **πρόσωπο**. Από την άλλη πλευρά ο οι κλασσική παιδεία θεωρεί, συνήθως, τις επιστήμες ένα απλό συνονθύλευμα δυσνόητων γνώσεων! Όμως, οι **πνευματικές αναδύσεις συμβαίνουν**, όπου υπάρχει **αρμονική σύνθεση των αντιθέτων**.

Σχολιασμός

Η εξασθένηση της έννοιας της **ολιστικής αντίληψης** οδηγεί στην εξασθένηση της υπευθυνότητας και της αλληλεγγύης. Ο ειδικός ενδιαφέρεται αποκλειστικά για τον τομέα του. Ο πολίτης, ουσιαστικά, χάνει το δικαίωμα στην **γνώση της γνώσης**, γιατί δεν έχει πρόσβαση σε εξειδικευμένους κλάδους και στα σημεία αποφάσεων. Συζητά στα cafe για τη συμπεριφορά της κρατικής μηχανής, αλλά επειδή δεν έχει ολιστική και κατάλληλη οπτική, απλά δυσανασχετεί για όσους « καθορίζουν την τύχη του»! Μάλιστα, ούτε και οι ειδικοί είναι σε θέση να έχουν **σαφή διάγνωση και την πολιτική** που πρέπει να ακολουθηθεί.

Δεν αναφερόμαστε, διόλου, στην πολεμική απειλή γιατί τα πυρηνικά όπλα, αλλά και τα υβριδικά μέσα αποκλείουν κάθε πρόβλεψη. Η **Πολιτική**, από αποκλειστική ανθρώπινη λειτουργία έχει καταστεί μια απλή τεχνική. Η δημοκρατική λειτουργία υποχωρεί συνεχώς λόγω έλλειψης **πολιτών ευθύνης**. Το κενό αντισταθμίζεται από τα ΜΜΕ με μια πρωτοφανή **εκλαϊκευση της δημοκρατικής ζωής**, με στατιστικά στοιχεία δημοσκοπήσεων και πρόχειρων συζητήσεων πρόκλησης **εντυπωσιασμού**. Συνέπεια να προκαλείται μια διαρκώς αυξανόμενη **ακηδία** (αδιαφορία) και **χαλάρωση των κοινωνικών θεσμών**. **Πλήττονται θανάσιμα η Οικογένεια, η Κοινότητα, η Δημοκρατία αλλά και η Πατρίδα**. Αναφύεται η ανάγκη ανασύνθεσης μιας **γνωστικής δημοκρατίας και υγιούς δημιουργικού διαλόγου**.

Δεν αρκεί να γνωρίζουμε ένα μικρό μέρος και να αγνοούμε το όλον. Το όλον διαθέτει ιδιότητες και χαρακτηριστικά που δεν υπάρχουν στα απομονωμένα μέρη, όπως ενδέχεται ορισμένες ιδιότητες των μερών να αποκλείονται από τους περιορισμούς που θέτει το όλον. Ισχύει η βασική αρχή που διατύπωσε ο Pascal:

«Καθώς όλα τα πράγματα έχουν προκληθεί από άλλα και προκαλούν άλλα, στηρίζονται σε άλλα και στηρίζουν άλλα, συνδέονται έμμεσα και άμεσα και όλα επικοινωνούν με έναν φυσικό και ανεπαίσθητο δεσμό που ενώνει τα πιο απομακρυσμένα και τα πιο διαφορετικά, θεωρώ αδύνατο να γνωρίζει κανείς τα μέρη χωρίς να γνωρίζει το όλον, όπως και να γνωρίζει το όλον χωρίς να γνωρίζει το καθένα από τα μέρη». Αυτό σημαίνει ότι οι σχέσεις μεταξύ των πραγμάτων είναι **γραμμικές, ή αναλογικές αλλά και ολογραμμικές**. Το μεμονωμένο στοιχείο περιέχει, συνήθως, το όλον του οποίου είναι μέρος και που συγχρόνως είναι δικό του μέρος. Τούτο ισχύει για όλα τα έμβια, αλλά και τις κοινωνίες, λαούς και την ανθρωπότητα ολόκληρη.

Ο όρος «**κλασική παιδεία**» (κουλτούρα) νοείται ως **πνευματική καλλιέργεια γνώσεων, αξιών, συμβόλων που προσανατολίζουν και οδηγούν τις ανθρώπινες ζωές. Προετοιμασία για τη ζωή. Ανακάλυψη του εαυτού μας και αποκάλυψη των προσδοκιών- αληθειών μας. Λογοτεχνία, ποίηση, κινηματογράφος, ψυχολογία, φιλοσοφία οφείλουν να συγκλίνουν, ώστε να συνιστούν σχολεία της κατανόησης της ανθρώπινης ποιότητας. Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από πλήρη έλλειψη κατανόησης, μεταξύ των μελών της κοινότητας αλλά και των παιδιών και των γονιών. Χωρίς, όμως, την ανθρώπινη κατανόηση οι θεσμοί καταρρέουν. Η απλή επικοινωνία δεν φέρνει την κατανόηση. Η πληροφορία φέρνει μια ενημέρωση, αναγκαία αλλά δεν συνιστά ικανή συνθήκη για την ηθική ανθρώπινη κατανόηση, που περιέχει συμπάθεια, ενσυναίσθηση, γενναιοδωρία και συνιστά μια επιταγή κλειδί για την εποχή μας.**

Αποτιμήσεις

Η **ανάπτυξη των γενικών ικανοτήτων του πνεύματος εννοεί παράλληλα την ανάπτυξη των ειδικών ικανοτήτων, παρ' όλο που είναι διαδεδομένη μια αντίθετη άποψη. Η ολιστική παιδεία, ήτοι ο συνδυασμός γενικής μόρφωσης με την εξειδικευμένη εκπαίδευση αρμόζει καλύτερα στην ανθρώπινη προσωπικότητα, το πλέον πνευματικό ον της Πλάσης. «Η γνώση δεν μας κάνει ούτε καλύτερους ούτε ευτυχέστερους» (Κλαίιστ). Η Ολιστική παιδεία μπορεί να μας βοηθήσει να γίνουμε καλύτεροι και, εάν όχι ευτυχέστεροι, να μας μάθει να επωμιζόμαστε την πεζότητα και να ζούμε τη δημιουργικότητα.**

Είναι πλέον επιτακτική ανάγκη μια παιδεία που αναπτύσσει πλήρως τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Μια ολιστική νοημοσύνη με ανανεωμένο πνεύμα της κλασικής κουλτούρας που εννοεί την ικανότητα να ανοιγόμαστε σε όλα τα μεγάλα προβλήματα, να στοχαζόμαστε, να συλλαμβάνουμε τις πολυπλοκότητες και να ολοκληρώνουμε τη ζωή μας, ώστε να ρίχνουμε φως στη γνώση, που συνδυάζει αρμονικά την ανθρωπιστική και επιστημονική παιδεία.

Απαιτείται μια διαρκής μεταρρύθμιση στον τρόπο σκέπτεσθαι, συναισθάνεσαι και πράττειν που αρμόζει σε ανθρώπινα όντα. Μια νοημοσύνη που συνιστά αξία και με τον προσανατολισμό της προς το γενικό καλό αναβαθμίζεται σε αρετή. Φέρνει σε συνεργασία, άμιλλα και αγάπη τους ανθρώπους για να λύσουν μαζί τα κοινά προβλήματα και να μη εκτρέφει των ανταγωνισμό, το μίσος, την αντιπαλότητα. Παιδεία που αρχίζει από την Οικογένεια, συνεχίζεται στο Σχολείο και δια βίου στην Κοινότητα. Να ζαναβρούμε το διπλανό μας ως συνάνθρωπο, συνεργάτη και συμπολεμιστή στα κοινά προβλήματα. Όχι αντίπαλο.

Η περιπέτεια της ανθρωποποίησης ζετυλίχθηκε μέσα από τη **στέρηση και τον πόνο**. Ο Άνθρωπος είναι γέννημα του Πόρου και της Πενίας, ήτοι του Έρωτα. Ό,τι ζει αναγεννιέται αδιάκοπα. Κάθε έμβιο, η κοινωνία, η πνευματική καλλιέργεια, η αγάπη πρέπει να ανανεώνονται. **Ότι πολύτιμο υπάρχει στη Γη μας είναι ευπαθές, σπάνιο και προπαντός αβέβαιο απέναντι στο πεπρωμένο. Γι' αυτό ζούμε σε ένα ωκεανό αβεβαιότητας βρίσκοντας μόνο κάποιες νησίδες βεβαιοτήτων.**

Είμαστε υποχρεωμένοι να μάθουμε να επιβιώνουμε μέσα στην **αβεβαιότητα και να μη πέφτουμε σε σκεπτικισμό. Μια στρατηγική που συνιστά τέχνη ζωής. Μια αυθεντική συνείδηση του αβέβαιου. Μια αναζήτηση των σημαντικών πραγμάτων μέσα στην αβεβαιότητα. Να αποφεύγουμε την απατηλή βεβαιότητα που τυφλώνει και να πιστέψουμε στις δικές μας δυνάμεις, τις οποίες χτίζουμε την πίστη μας και να βάλουμε ένα **στοίχημα, ως πρόσωπα ευθύνης, για επιτυχή αντιμετώπιση της αβεβαιότητας. Τις δυσκολίες δεν μπορούμε να τις αναθέτουμε, πάντοτε, σε άλλους. Είμαστε υποχρεωμένοι να τις διαχειριστούμε ΟΛΟΙ μαζί και ο καθένας να αναλάβει τις δικές του ευθύνες και καθήκοντα.****

Μαζί με το απρόβλεπτο έρχονται και πολλά «δυσάρεστα μηνύματα»: **αβεβαιότητα, αμφιβολία, ανησυχία, άγχος, φόβος, πόνος...** που μάς τρομάζουν, όταν ξεπερνούν τις δυνάμεις μας. Όταν, όμως, τεθούν μέσα στα μέτρα αντοχής μας γίνονται «**ευεργετικά**» (!) γιατί μας προειδοποιούν και μας εκτρέπουν προς ορθή κατεύθυνση και προσαρμογή. **Σε εμάς επαφίεται η διεύρυνση των ορίων** μας και η ενίσχυσή τους με τη **αγαστή συνεργασία** του διπλανού μας, με τον γείτονα, τον συμπολίτη μας, τον συμπατριώτη μας.

Επίλογος

Η παιδεία, ως καλλιέργεια προσώπων συνιστά υπέρτατο καθήκον όλων μας. Επιβάλλεται από την απόλυτα **βέβαιη αβεβαιότητα** που θα τη συναντάμε στη ζωή μας. Παιδεία συνιστά μια **ιερή αποστολή μετάδοσης ανθρωπινότητας.** Όχι απλά μια ανάπτυξη **τεχνικής και επιδεξιότητων, αλλά καλλιέργειας αξιών και αρετών** με γνώμονα το **γενικό καλό** από το οποίο ανταποδοτικά προκύπτει και το **προσωπικό.**

Είναι απόλυτη ανάγκη να ξεπεραστεί η **γενική ακηδία** που ήδη κυριαρχεί στη ζωή μας. Το κίνητρο είχε ήδη επισημανθεί από τον Πλάτωνα. **Έρωτας,** που είναι ταυτόχρονα επιθυμία, ευχαρίστηση και αγάπη για τη γνώση επιτρέπει να κυριαρχήσουμε στην απόλαυση που είναι συνυφασμένη με τον πόνο. Όπου δεν υπάρχει έρωτας ανακύπτουν προβλήματα χρημάτων για τον διδάσκοντα και ανία για το διδασκόμενο. **Απαιτείται μια σταθερή πίστη στην καλλιέργεια και στις δυνατότητες του ανθρωπίνου πνεύματος. Αποστολή, ομολογουμένως, δύσκολη, γιατί απαιτεί άριστο συνδυασμό τέχνης, πίστης και αγάπης. Αλλά οι καρποί της τροφοδοτούν την ευλογημένη ζωή μας.**

Η επιστήμη είναι απόλυτα αναγκαίος παράγοντας προόδου της ανθρωπότητας, γιατί μας οδηγεί στην αλήθεια, **αλλά δεν είναι ο μόνος τρόπος για να ανακαλύψουμε την αλήθεια. Και οι προσεγγίσεις των ποιητών, των φιλοσόφων, οραματιστών κ.α. δημιουργούν ένα υγιές, ευτυχισμένο, πολύπλευρο άτομο που είναι πιθανότατα καλύτερος επιστήμονας και δημιουργική προσωπικότητα.**

Κινητήριες δυνάμεις θετικής πορείας συνιστούν οι καθιερωμένες αξίες: ομορφιά, αλήθεια, αρίστευση, ολοκλήρωση(πληρότητα),δικαιοσύνη, τάξη συνέπεια, αρμοστικότητα...

Οι ανεκτίμητες, αυτές, αξίες καλλιεργούνται μοναδικά:

Στην **Οικογένεια** που είναι η ζεστή φωλιά, στην οποία επωάζεται, ως καρπός αγάπης, η **ίδια η ζωή.** Εκεί το άτομο διαμορφώνει την προσωπικότητά του. Στο πρόσωπο της μητέρας αναγνωρίζει τον άλλον άνθρωπο, ως καθρέφτη του εαυτού του. Στον πατέρα οραματίζεται τον εαυτό του.

Στην **υγιά Κοινότητα συνανθρώπων** όπου συνδέονται με **σεβασμό και κατανόηση** και αναπτύσσονται ολοκληρωμένοι πολίτες δημοκρατικής ευθύνης και

στη σεβαστή Πατρίδα, που συνιστά τον πιο γόνιμο ζωτικό χώρο για την ανάπτυξη του σημερινού και μελλοντικού ανθρώπου, από την οποία αναδύονται η **ευαρέσκεια** και η δυνατότητα **εξασφάλισης** όλων των ανθρωπίνων αγαθών. Κρυσταλλώνεται μέσα στην ιστορική διαδρομή και συνάμα εκφράζει ένα ευαγές μέλλον των επόμενων γενεών. **Ξεπερνάει το κατώφλι της ιερότητας και εισέρχεται στην αγιότητα. «...απάντων τιμιώτερον και αγιότερον ...εστί η πατρίς..»** (Σωκράτης).

Ας μεταρρυθμίσουμε, λοιπόν, τον τρόπο σκέπτεσθαι, συναισθάνεσθαι και πράττειν, με την ενσυνείδητη ευθύνη ότι είμαστε μέλη της Οικογένειας, Κοινωνίας και της Πατρίδας μας.

Τότε ο δρόμος μας θα είναι πιο βέβαιος και πιο αισιόδοξος!

Δημήτρης Κ. Μπάκας
Μάρτιος 2020